

Sygn. akt IX U 221/14 **Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2014r.sprostowano niniejszy**

WYROK WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Konieczna
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale: ./.

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2014 r. w Rybniku

sprawy z odwołania G. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rentę rodzinną i rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania G. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 28 listopada 2013r. Znak: (...)

z dnia 2 grudnia 2013 r. Znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 28 listopada 2014r. w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu W. W. (2) (W.) od dnia 1 września 2013r.,
2. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 2 grudnia 2013r. w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonej prawo do stałej renty z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy z przyczyn ogólnych od dnia 1 grudnia 2013r.,
3. zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt IXU 221/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28.11.2013r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej G. W. (W.) prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu W. W. (2), bo ubezpieczona nie spełniła warunków prawa do tego świadczenia z art.70 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w sytuacji,

gdy Komisja Lekarska ZUS w orzeczeniu z dnia 19.11.2013r. stwierdziła, iż jest ona zdolna do pracy.

Decyzją z dnia 02.12.2013r. organ rentowy wstrzymał ubezpieczonej wypłatę renty

z tytułu niezdolności do pracy, gdy ubezpieczona orzeczeniem jw. została uznana za zdolną do pracy.

W odwołaniach od decyzji ubezpieczona wniosła o ich zmianę przez przyznanie prawa do świadczeń jak w tych decyzjach, kwestionując ocenę stanu zdrowia dokonaną w toku postępowania przed organem rentowym.

Organ rentowy w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie z przyczyn jak

w zaskarżonych decyzjach.

Sąd połączył sprawy do łącznego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona G. W. urodziła się w dniu (...)

Od dnia 12.01.1982r. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Decyzją z dnia 15.06.1989r. organ rentowy przyznał od dnia 29.01.1989r., to jest

od dnia śmierci W. W. (2) (męża ubezpieczonej) prawo do renty rodzinnej

dla ubezpieczonej oraz dla córki ubezpieczonej M. W. urodzonej w dniu (...), w każdym z przypadków do czerwca 2004r., to jest do miesiąca ukończenia przez córkę ubezpieczonej 16 roku życia. Jednocześnie organ rentowy zawiesił

dla ubezpieczonej prawo do tegoż świadczenia, gdy ubezpieczona pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W związku z urodzeniem przez ubezpieczoną w dniu (...) syna K. W. organ rentowy przyznał prawo do renty rodzinnej również dla tego dziecka ubezpieczonej - do dnia 30.09.2005r.(renta rodzinna podlegała podziałowi na dwie części,

to jest dla M. i K. W.).

W związku z kontynuowaniem nauki dzieci ubezpieczonej pobierały rentę rodzinną: M. W. do dnia 30.09.2011r., a K. W. do marca 2013r.

W dniu 09.09.2013r. ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty rodzinnej ze względu na stan zdrowia.

Orzeczeniem z dnia 11.10.2013r. lekarz orzecznik ZUS po rozpoznaniu

u ubezpieczonej tocznia rumieniowatego w długotrwałej remisji indukowanej sterydoterapią systemową oraz reakcji adaptacyjnej przewlekającej się – obecnie o niewielkim nasileniu

stwierdził, iż nie jest ona niezdolna do pracy.

Stanowisko niniejsze podzieliła Komisja Lekarska w orzeczeniu z dnia 19.11.2013r.

Orzeczenie to stało się podstawą wydania zaskarżonej decyzji z dnia 28.11.2013r. odmawiającej ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej oraz kolejnej decyzji zaskarżonej

z dnia 02.12.2013r. wstrzymującej z urzędu ubezpieczonej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 01.12.2013r.

Ubezpieczona posiada wykształcenie zawodowe – aparatowy procesów chemicznych, pracę tę wykonywała faktycznie wyłącznie w czasie nauki zawodu.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego jako okoliczności bezsporne, bo jednoznacznie wynikające z tych dowodów i nie kwestionowane przez strony.

Ubezpieczona z przyczyn reumatologicznych od 1981r. jest częściowo niezdolna do pracy, a od 1994r. całkowicie niezdolna do pracy.

U ubezpieczonej rozpoznaje się: toczeń rumieniowaty układowy, niedomykalność zastawki dwudzielnej i trójdzielnej, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa, anemię, niedowagę, torbiel jajnika prawego i chorobę obturacyjną płuc.

Ubezpieczona od 1981r. choruje na toczeń układowy czego wynikiem jest wada mitralna serca z zaburzeniami rytmu serca. Zmiany w płucach dają w spirometrii obraz przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Stwierdzana jest duża niedokrwistość, wyniszczenie organizmu. Ubezpieczona pozostaje cały czas w leczeniu sterydami i immunosupresją.

Dowód: opinia biegłej sądowej specjalisty chorób wewnętrznych, reumatologa i nefrologa dr n.med. H. K. – W. k.71 – 72 akt.

Z punktu widzenia lekarza medycyny pracy ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy.

U ubezpieczonej rozpoznaje się: toczeń rumieniowaty układowy, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i niewielką skoliozę piersiowo – lędźwiową, niewielką niedomykalność zastawek: mitralnej i trójdzielnej, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc, niewielką niedokrwistość niedobarwliwą, torbiel prawego jajnika oraz zaburzenia depresyjne.

U badanej utrzymuje się – na niewielkich dawkach sterydów – długotrwała remisja tocznia rumieniowatego, który poza dolegliwościami subiektywnymi, nie przekłada

się na obiektywnie znaczące dysfunkcje układu ruchu jako całości, tak w zakresie postawy ciała, chodu i przemieszczania się, jak i sprawności manualnych.

Mimo niewielkich wad zastawkowych i obciążenia przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, nie stwierdza się znaczących cech dysfunkcji (niewydolności) układów krążenia

i oddechowego, nie można też wnioskować o istotnej niedokrwistości. Zaburzenia depresyjne nie są na tyle wyrażone by dekompensowały stan psychiczny ubezpieczonej.

W obecnym stanie zdrowia ubezpieczona może wykonywać - zgodną z poziomem zdobytego wykształcenia zawodowego, przy umiejętnościach operatora procesów chemicznych – lekką pracę operatora, montażysty, kontrolera jakości, magazyniera

itp. z zastrzeżeniem, iż praca ta winna być wykonywana wyłącznie w ciepłych, suchych pomieszczeniach i bez narażenia na czynniki drażniące i alergizujące drogi oddechowe.

Dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy i chorób wewnętrznych lek. med. W. S. k.113 – 117 akt.

Z przyczyn reumatologicznych ubezpieczona od dnia 01.04.1983r. jest częściowo niezdolna do pracy na trwałe, gdy brak jest rokowania co do jej wyleczenia.

U ubezpieczonej rozpoznaje się: toczeń rumieniowaty układowy, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa ze skoliozą piersiowo – lędźwiową oraz zaburzenia nerwicowe znacznego stopnia.

U ubezpieczonej stan zdrowia się nie zmienił. Utrzymują się nadal dolegliwości bólowe ze strony stawów, mięśni, ograniczenie wydolności fizycznej, a także dodatnie przeciwciała przeciwjądrowe. Parametry zapalne od 1983r. zawsze były niskie.

Toczeń rumieniowaty układowy jest chorobą przewlekłą, wymagającą stałego stosowania podtrzymujących dawek sterydów, przebiegającą z okresami remisji i zaostrzeń, nie rokującą wyleczenia.

Dowód: opinia biegłej sądowej z zakresu reumatologii i rehabilitacji medycznej lek.med. D. P. k.180 – 181 akt.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z art.70 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013r., poz.1440) wdowa ma prawo

do renty rodzinnej, jeżeli:

1. w chwili śmierci męża osiągnęła wiek 50 lat lub była niezdolna do pracy,
2. wychowuje co najmniej jedno z dzieci, wnuków lub rodzeństwa uprawnione do renty rodzinnej po zmarłym mężu, które nie osiągnęło 16 lat, a jeżeli kształci się w szkole – 18 lat życia lub jeżeli sprawuje pieczę nad dzieckiem całkowicie niezdolnym do pracy oraz samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolnym do pracy uprawnionym

do renty rodzinnej.

Stosownie do ust.2 tego przepisu prawo do renty rodzinnej nabywa również wdowa, która osiągnęła wiek 50 lat lub stała się niezdolna do pracy po śmierci męża, nie później jednak niż w ciągu 5 lat od jego śmierci lub od zaprzestania wychowywania osób wymienionych w art.70 ust.1 pkt 2.

Bezspornym jest, że ubezpieczona G. W. zarówno w dniu śmierci męża W., tj.29.01.1989r. jak i w ciągu 5 lat od tej daty nie osiągnęła wieku 50 lat, nie wychowuje aktualnie dzieci o jakich mowa w art.70 ust.1 pkt 2, gdy dzieci ubezpieczonej

18 rok życia ukończyły odpowiednio: M. w dniu 26.06.2006r., a K. w dniu 20.09.2007r. i wreszcie w ciągu 5 lat od zaprzestania wychowywania ostatniego

z dzieci - syna K., czyli do dnia 20.09.2012r. (5 lat od ukończenia przez syna

18 roku życia) ubezpieczona nie osiągnęła wieku 50 lat, bo wiek taki ukończyła dopiero

w dniu 22.08.2013r.

W rozpoznawanej sprawie spór ostatecznie sprowadzał się do ustalenia,

czy ubezpieczona jest osobą co najmniej częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu

art.12.ust.3 ustawy o emeryturach i rentach... (zgodnie z tym przepisem częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej

z poziomem posiadanych kwalifikacji) i czy niezdolność ta powstała w ciągu 5 lat od dnia śmierci męża, to jest do dnia 29.01.1994r., bądź też w ciągu 5 lat od zaprzestania wychowywania syna K., to jest do dnia 20.09.2012r. Pozytywne ustalenie

tej okoliczności uzasadniałoby bowiem przyznanie ubezpieczonej prawa do renty rodzinnej na podstawie cytowanego wcześniej art.70 ust.2 ustawy o emeryturach i rentach... .

Zdaniem Sądu przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwala

na przyjęcie, iż ubezpieczona z przyczyn reumatologicznych była już częściowo niezdolna

do pracy w dacie śmierci męża W. W. (2), to jest w dniu 29.01.1989r.

i nieprzerwanie do nadal jest niezdolna do pracy w stopniu jak wyżej, a niezdolność ta jest trwała.

Ustalając powyższe Sąd oparł się na opiniach biegłych sądowych z tego zakresu,

a mianowicie dr n.med. H. K. – W. oraz lek.med. D. P., które to opinie Sąd generalnie podzielił, gdy zostały one wydane w oparciu o fachową wiedzę,

po przeanalizowaniu historii choroby ubezpieczonej, jej przebadaniu, zostały przekonywująco i logicznie uzasadnione. Stąd Sąd uznał je za miarodajne w ocenie stanu zdrowia wymienionej dodatkowo, gdy były one ze sobą zasadniczo zgodne. Wprawdzie biegłe sądowe różnie określiły stopień istnienia u ubezpieczonej niezdolności do pracy

(jako całkowity, czy też częściowy), Sąd jednak, przy braku dalszych wniosków dowodowych uznał, iż należy przyjąć u ubezpieczonej niezdolność częściową, gdy

w tym zakresie istniała zgodność w obu opiniach.

Powodem uznania ubezpieczonej za osobę częściowo niezdolną do pracy jest występujący u niej toczący rumieniowaty układowy, który jest chorobą przewlekłą, wymagającą stałego stosowania podtrzymujących dawek sterydów, przebiegającą z okresami remisji i zaostrzeń, nie rokującą wyleczenia. Jak jednoznacznie wynika z opinii biegłej sądowej lek.med. D. P., u ubezpieczonej w zakresie tego schorzenia nie doszło

do zmiany stanu zdrowia (istotnej poprawy tego stanu) w odniesieniu do takiego stanu będącego podstawą pobieranego przez nią do listopada 2013r. świadczenia w postaci renty

z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

Zdaniem Sądu, także opinia biegłego sądowego z zakresu medycyny pracy lek.med. W. S., mimo jej wniosków co do braku występowania u ubezpieczonej niezdolności do pracy w sensie rentowym, w swej treści nie wskazuje na brak takiej niezdolności w stopniu niezdolności częściowej, gdy wnioskowi początkowym tejże opinii odnośnie braku niezdolności ubezpieczonej do pracy przeczy końcowy fragment tej opinii,

w którym biegły sądowy wskazuje w jakich warunkach ubezpieczona może wykonywać pracę zgodną z posiadanymi kwalifikacjami, gdy wskazanie tych warunków przeczy, zdaniem Sądu, możliwości wykonywania przez ubezpieczoną pracy na ogólnym rynku pracy,

bo wymagałoby to stworzenia dla ubezpieczonej warunków specjalnie dostosowanych do jej stanu zdrowia.

Sąd oddalił wniosek organu rentowego o ponowną opinię biegłego reumatologa wobec wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy i dodatkowo mając na względzie fakt, iż wniosek ten przez organ rentowy został zgłoszony jako „ ewentualny ”, przy czym przez przeoczenie Sąd nie dał temu wyrazu w protokole rozprawy z dnia 11.12.2014r.

Skoro ubezpieczona jest osobą trwale częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu art.12 ust.3 ustawy o emeryturach i rentach... i niezdolność ta istniała już w dacie śmierci męża W. (i istnieje nieprzerwanie do nadal), to przysługuje jej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu. Jednocześnie – wobec stwierdzenia dalszej trwałej niezdolności do pracy w stopniu jw., to jest po dniu 30.11.2014r., ubezpieczonej przysługuje również prawo

do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe.

Zajmując takie stanowisko Sąd z mocy art. 477¹⁴§ 2 k.p.c.:

- w pkt 1 wyroku, kierując się cytowanym na wstępie art.70 w związku z art.12 ust.3 ustawy

o emeryturach i rentach... przyznał ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu od dnia 01.09.2013r. to jest od miesiąca zgłoszenia wniosku (zgodnie z art.129 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach...),

- w pkt 2 wyroku, kierując się art.57 w związku z art.12 ust.3 i art.61 ww. ustawy przyznał ubezpieczonej prawo do stałej renty z tytułu częściowej trwałej niezdolności do pracy

z przyczyn ogólnych od dnia 01.12.2013r., to jest od daty wstrzymania wypłaty tego świadczenia.

W pkt 3 wyroku Sąd na podstawie art.98 k.p.c. i art.99 k.p.c. w związku z §2 ust.1 i 2, §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych... (t.j. Dz.U. z 2013r., poz.490), uwzględniając nakład pracy pełnomocnika procesowego ubezpieczonej, który sporządził obszerne odwołania od decyzji zaskarżonych, pisma procesowe w toku sprawy oraz brał udział w rozprawie w dniu 11.12.2014r., Sąd zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej koszty procesowe w podwyższonej stawce stanowiącej trzykrotną stawkę minimalną – 180 zł.

Zaznaczyć należy, iż przyznanie ubezpieczonej dwóch świadczeń jw. (renty rodzinnej oraz renty z tytułu niezdolności do pracy) oznacza, iż ubezpieczonej wypłacane będzie przez organ rentowy tylko jedno świadczenie, to jest świadczenie wybrane przez ubezpieczoną

lub świadczenie korzystniejsze.

Sędzia